sääraseid osaliselt asustatud elamuid, millest on elukorterite all vähem kui 50%, saame päämiselt elamiseks kasustatavaid ehitisi 3.977 ehk 87,9%. Puhtelamuid aga on vaid 3.163 ehk 69,8%.

TARTU ASUSTAMISE MÄÄR.

Veel hiljuti (1925. a. I poolel) oli koguteoses „Tartu" avaldatud linna maamõõtja andmeil Tartu elanike tihedus pro 1 ha linna bruttopindala (865 ha) kohta (asustamistihedus) 66 inimest: ainult ehituskruntide (615 ha) pindala pro 1 ha kohta (elamistihedus) aga leidus 93 inimest. Samast ajast vastavad Tallinna arvud olid 80 ja 96. Tartu 1927.—28. a. korteri-uuringu andmed asustamistihedust arvutada ei võimalda; elamistihedus aga osutub madalamaks — pro 1 ha 89 inimest. See on igatahes tingitud väga madalast elamistihedusest vähe-ehistatud uutel maa-aladel — Ropka-Piiskopi ja Tamme raioonis — esimeses kõiges pro 1 ha 9 inimest, teises 27 in. Pääle nende on elamistiheduselt nõrgasti asustatud ka Karlova-alune — 31 — ja Veeriku raioon — 55. Veidi tihedamini, kuid siiski alla keskmist on elamistihedus Meltsiveski raioonis — 68 — ja Mäe raioonis — 79; Peetri raioonis võrdub see keskmisele — 85, Toomi ja Raudtee-äärses raioonis veidi üle keskmise — 90. Võrdlemisi kõrge aga on elamistihedus juba Herne raioonis — 117, Aleksandri r. — 120, Pärna r. — 122 — ja Karlova r. — 146; kõige suurem aga on elamistihedus Narva r. — 178 — ja Südalinnas — 186.

Kui võtta elamistiheduse arvud ainult asustatud kruntide pindala 1 ha kohta, saaksime muidugi palju kõrgemad ja vahest ka täpsemad arvud. Kuid linnaosade asustamismäära iseloomustuseks piisab juba toodud arvudest. Korteriolude hinnanguks on palju tähtsamad elanike arvud ühe krundi kohta; sest ü h e k r u n d i elanikud on juba seotud, kuigi võrdlemisi lõdvalt, mingiks e l a m i s ü h i k u k s.

Tab. 5 leiame sellekohased arvud raioonide järgi — keskmised ja %% vastavate raioonide kruntide üldarvust. Neist selgub, et, välja arvatud eriti madala elamistihedusega raioonid (Karlova-alune, Ropka-Piiskopi ja Veeriku), domineerivaks elanike arvuks krundil on võrdlemisi ühtlaselt 11—50. Selle tõttu ka keskmised arvud krundi kohta kõiguvad pääle mainitud erandite 20 ümber. Arvestades läbistikku 3—4 inimest leibkonna kohta, leiame ka vastavad korterite keskmised arvud kruntidel 5—7.

Korterite arvult osutub üldiselt domineerivaks 6—10 korteriga kruntide arv — jällegi välja arvatud eelmainitud raioonid. Kuid ka 3—5 korteriga kruntide arv on suur. Seevastu üle 10 korteriga krunte aga üsna vähe — mõni %, välja arvatud üle 10% esineva Raudtee-äärse raiooni.

Kui nende arvudega kõrvutame ka elamute arvud krundil, mis keskmiselt ei tõuse üheski raioonis kaheni, siis on selge, et Tartu linna ehistajad on olnud valdavas enamikus väikese kapitaliga inimesed. Igatahes ei leia me Tartus silmapaistvas ulatuses suuremõõdulisi ärilisi majaderühmi, mis nii iseloomulikud on suurlinnadele.